

УДК 044.4'24:657:331.2

T. Marusei, I. Mushenik, Candidates Degree in Economics, lecturer State Agrarian and Engineering University in Podilya

THE AUTOMATION OF ACCOUNTING OF THE SALARY BY MEANS OF THE INFORMATION TECHNOLOGY

Annotation. *The articles deals with the questions of the automation of personnel records and salary accounting at the modern enterprise. The problems of the automation of work accounting and specialized software programs are described.*

The specificity of accounting of work and salary in configuration «1C: Salary and Personnel Management 8.2.» is analyzed. It is proved that it is a decision of a new generation which takes into account both legal requirements and actual practice of enterprises and promising global trends of the development of approaches to the motivation and personnel management and this software can be successfully used in the departments of human resources management and in the accounts department, and in other departments interested in the efficient organization of employees.

The basic principles of accounting work and its remuneration are defined. They are: an integration of personnel accounting, work accounting and its payment in a single unit; a centralization of information processing of accounting of work and pay; an automated collection of information of the day and time of employees at work; an automation of standard payment transactions; an automated control over the accuracy of manual calculations and adjustments.

The peculiarities of the theoretical and practical aspects of using computer information systems in the organization of accounting in paying employees are also defined. The basic principles of implementation of the automated system at the enterprise are studied and it can ease the duties of administrative management department; reduce the cost of labor and means for gathering information, its analysis and getting various forms of reporting; get more reliable, accurate, detailed information; solve new management challenges qualitatively.

Keywords: *staff, salary, personnel records, problems of work accounting, software programs, information system, automated information technology, “1C: Salary and Personnel Management 8.2.”.*

T.V. Марусей, І.М. Мушеник, кандидати економічних наук, доценти ПДАТУ

АВТОМАТИЗАЦІЯ ОБЛІКУ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Розглянуто питання автоматизації ведення кадрового обліку та обліку заробітної плати на сучасному підприємстві, висвітлено проблеми автоматизації обліку праці, охарактеризовано спеціалізовані програмні продук-

© Т.В. Марусей, І.М. Мушеник, 2015

ти. Проаналізовано специфіку ведення обліку праці та заробітної плати у конфігурації «1С: Зарплата і Управління персоналом 8.2». Також висвітлено особливості теоретичних та практичних аспектів застосування комп'ютерних інформаційних систем в організації бухгалтерського обліку виплат працівникам. Досліджено основні принципи впровадження автоматизованої системи на підприємстві.

Ключові слова: персонал, заробітна плата, кадровий облік, проблеми ведення обліку праці, програмні продукти, інформаційна система, автоматизована інформаційна технологія, «1С: Зарплата і Управління персоналом 8.2».

Постановка проблеми в загальному її вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними значеннями. Персонал – це важливий ресурс будь-якого підприємства, який поряд з іншими ресурсами потребує обліку та ефективного управління. Від того, як побудовано управління персоналом, у багатьох випадках залежить ефективність роботи підприємства в цілому. Тому питання обліку заробітної плати завжди є актуальним.

Ведення обліку праці, нарахування та виплати заробітної плати є важливим елементом системи обліку та управління підприємством, оскільки, з одного боку, допомагає визначити суму витрат підприємства на оплату праці і відповідно визначити фактичну собівартість виготовленої продукції, виконаних робіт та наданих послуг, з іншого боку, дозволяє максимально ефективно використовувати наявні трудові ресурси підприємства. Незважаючи на значну важливість автоматизації обліку праці та її оплати для облікової системи підприємства, автоматизація обліку праці та оплати є складною ділянкою автоматизації обліку підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Проблема створення автоматизованих інформаційних систем обліку в останні роки приділяється багато уваги у вітчизняних науково-практичних та навчальних публікаціях. Так, праці А. Берези, Ф. Бутинця, О. Дубій, В. Ситника, Л. Терещенко, Гужви В.М., Маклакова С.В., Рогач І.Ф., Сендзюк М.А., Антонюк В.А. та ін. присвячені концептуальним теоретичним питанням створення і функціонування комп'ютерних інформаційних систем обліку суб'єктів господарювання.

Постановка завдання. Метою статті є виявлення особливостей

теоретичних та практичних аспектів застосування інформаційних комп'ютерних систем в організації бухгалтерського обліку виплат заробітної плати працівникам.

Виклад основного матеріалу дослідження. Становлення ринкової економіки в сучасних умовах характеризується переходом до нової економічної моделі, головне місце в якій займають інформаційні технології, засновані на комунікаційних засобах та засобах обробки і збереження інформації. Широке застосування інформаційних технологій для автоматизації рутинних обчислювальних процедур в умовах України за останні декілька років стало нормою. Впровадження інформаційних технологій послужило потужним прискорювачем для створення цілої індустрії з розробки програмно-технічних комплексів автоматизації виробничих процесів.

Облік праці і заробітної плати по праву займає одне з провідних місць у системі бухгалтерського обліку на будь-якому підприємстві. Праця є найважливішим елементом витрат виробництва та обігу. Заробітна плата – основне джерело доходу робітників і службовців; з її допомогою здійснюється контроль за мірою праці та споживання; вона використовується як найважливіший економічний важіль управління економікою.

На багатьох підприємствах облік оплати праці є тією ділянкою обліку, яку насамперед автоматизують, адже вона характеризується значним обсягом вхідної інформації і відповідно розрахункових робіт. Тому в організації обліку та складання звітності з обліку оплати праці широко розповсюджені сучасні інформаційні системи [3].

Основними завданнями обліку праці і заробітної плати є такі: у встановлені терміни проводити розрахунки з персоналом підприємства з оплати праці (нарахування зарплати та інших виплат, сум до отримання тощо); своєчасно і правильно відносити в собівартість продукції (робіт, послуг) суми нарахованої заробітної плати та обов'язкових відрахувань у позабюджетні фонди (Пенсійний фонд, фонд обов'язкового медичного страхування, Фонд соціального страхування та Державний фонд зайнятості населення); збирати і групувати показники з праці і заробітної плати для цілей оперативного керівництва і складання необхідної звітності, а також розрахунків з державними соціальними позабюджетними фондами.

Основними засадами ведення обліку праці та її оплати є:

- інтеграція кадрового обліку, обліку праці та її оплати в єдине ціле;
- централізація обробки інформації з обліку праці та її оплати;
- автоматизований збір інформації про вихід працівників на роботу та відпрацьований ними час;
- автоматизація типових розрахункових операцій;
- автоматизований контроль за правильністю проведення ручних розрахунків та коригувань.

Сучасні бухгалтерські програмні продукти є комплексним інструментом для автоматизації обліку та управління підприємствами. У більшості випадків їх функції зведені до облікових завдань конкретного підприємства. На вітчизняному ринку програмного забезпечення для ведення обліку оплати праці та складання звітності пропонується багато програм різних виробників. Однією з них є програмний продукт «1С: Підприємство». Для підвищення ефективності управління підприємством фірма «1С» в програмному комплексі «1С: Підприємство» створила конфігурацію по управлінню кадрами та розрахунку заробітної плати. Якщо раніше такою програмою була конфігурація «1С: Зарплата і Кадри 7.7», то з розвитком ринку і появою підвищених вимог до інформаційних технологій фірма «1С» випустила більш досконалий продукт «1С: Зарплата і Управління персоналом 8.2», що відповідає всім запитам працівників, які здійснюють кадрове управління, планування і розрахунок заробітної плати [7].

Типова конфігурація є інструментом для реалізації кадрової політики підприємства, а також автоматизації різних служб підприємства, починаючи зі служби управління персоналом і лінійних керівників до працівників бухгалтерії по наступних напрямках: планування потреби в персоналові; забезпечення кадрами; планування витрат на персонал; управління компетенціями і атестація працівників; управління навчанням працівників; управління фінансовою мотивацією персоналу; ефективне планування зайнятості персоналу; облік кадрів і аналіз кадрового складу; трудові відносини, в тому числі кадрове діловодство; розрахунок заробітної плати персоналу; управління грошовими розрахунками з персоналом, включаючи депонування неотриманих працівниками сум; нарахування регламентованих законодавством податків і збори з Фонду

оплати праці; відображення нарахованої зарплатні, податків, зборів і резервів у витратах підприємства [7].

Програма «1С: Зарплата і Управління персоналом 8.2» призначена для комплексної автоматизації розрахунку заробітної плати і політики підприємств. Це прикладне рішення нового покоління, в якому враховані як вимоги законодавства, так і реальна практика роботи підприємств, а також перспективні світові тенденції розвитку підходів до мотивації і управління персоналом. Дане програмне рішення може успішно застосовуватися в службах управління персоналом і бухгалтеріях підприємств, а також в інших підрозділах, зацікавлених в ефективній організації роботи співробітників.

У програмі паралельно ведуться два види обліку: управлінський і регламентований (бухгалтерський). Управлінський облік ведеться по підприємству в цілому, а регламентований (бухгалтерський) – окремо для кожної організації (підрозділу) [6].

З допомогою даного програмного рішення можна вести кадрову управлінську й облікову діяльність декількох організацій, підтримувати документування й автоматизацію процесу підбору та оцінки кандидатів, розробляти і застосовувати схеми фінансової мотивації працівників з використанням різних показників ефективності діяльності як окремого працівника, так і підприємства. Для розрахунку й обліку заробітної плати в програмі автоматизована за такими параметрами: розробка схем мотивації працівників; облік результатів виробничої діяльності; автоматичний розрахунок широкого кола нарахувань – від оплати згідно окладу до оплати лікарняних і відпусток по середньому заробітку; гнучке налаштування використуваних нарахувань і утримань. При цьому йдуть взаєморозрахунки з працівниками підприємства, а також облік витрат на оплату праці в складі собівартості продукції і послуг. Автоматизовано весь комплекс розрахунків з персоналом, починаючи від введення документів про фактичне вироблення, оплати лікарняних листів і відпусток, аж до формування документів на виплату зарплати та депонування, а також звітності в державні наглядові органи [3].

Для отримання підсумків, а також зведеної чи детальної інформації в програмі «1С: Зарплата і Управління персоналом 8.2» використовуються звіти. Кількість і склад звітів, котрі можуть бути отримані при викорис-

танні системи, повністю визначаються у конфігурації. Дані для звітів вибираються на основі введеної чи розрахованої автоматично інформації.

Потужні аналітичні звіти, що формуються у системі, надають користувачу інформацію в довільних розрізах; кадрова служба отримує цінний інструмент автоматизації рутинних завдань, у тому числі анкетування і підготовка звітів про працівників з різними умовами відбору і сортування; працівники підприємства будуть впевнені в тому, що в будь-який момент зможуть швидко отримати необхідні їм довідки, відомості про свою відпустку, дані персонального обліку в Пенсійному фонді тощо.

Дана конфігурація формує всі необхідні уніфіковані форми з обліку праці і заробітної плати та інші необхідні звіти, які дозволяють отримувати інформацію за будь-який розрахунковий період.

На сьогодні впровадження автоматизованої системи на підприємстві дозволяє:

- полегшити виконання службових обов'язків адміністративно-управлінського персоналу;
- скоротити витрати праці і засобів на збір інформації, її аналіз та отримання різних форм звітності;
- отримувати більш достовірну, точну, детальну інформацію, яка повною мірою відповідає потребам управління;
- вирішувати якісно нові управлінські завдання.

Висновки. Програмне забезпечення фірми «1С» – досить за-
требуване і знаходиться в користуванні у більшості сучасних підприємств. Воно є сучасним, зручним та функціональним. Це ідеальне рішення, яке повністю задовольняє вимоги щодо автоматизації обліку за заробітною платою. Розробник здійснює підтримку користувачів програм свого виробництва, розробляє сучасні сервіси для більш широкого обслуговування клієнтів і надання послуг по супроводу програмного забезпечення. Фірма постійно виправляє існуючі недоліки, вдосконалює та оновлює програмні продукти відповідно до змін у законодавстві України. Впровадження програми «1С: Зарплата і Управління персоналом 8.2» значно полегшить роботу бухгалтерії, підвищить продуктивність праці та ефективність діяльності підприємства в цілому.

Список використаних джерел

1. Информационные системы в экономике [Текст]: [учебник для студентов вузов, обучающихся по специальностям «Финансы и кредит», «Бухгалтерский учет, анализ и аудит»] / Г.Н. Исаев. – М.: Омега-Л, 2008. – 462 с.
2. Кузьменко А.В. Актуальність та перспективи автоматизації бухгалтерського обліку [Текст] / А.В. Кузьменко, І.Д. Піголь // Економічні науки. – 2012. – С. 32-35.
3. Лебедь А.В. Автоматизація обліку оплати праці [Текст] / Лебедь А.В. // Економіст. – 2009. – № 31. – С. 85-88.
4. Программа “1С: Зарплата и Кадры” [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.1c.ru>. – 14.03.2015.
5. Титоренко Г.А. Автоматизированные информационные технологии в экономике [Текст]: учебник / за ред. проф. Титоренко Г.А. – М.: ЮНИТИ, 2011. – 399 с.
6. Щирба І.М. Облік розрахунків за заробітною платою в умовах комп'ютерної обробки даних [Текст] / Щирба І.М. // Вісник ЖДТУ. – 2010. – № 3 – С. 19-23.
7. 1С: Зарплата и управление персоналом 8.2: практическое пособие / коллектив авторов; под ред. Н.В. Селищева. – 2-е изд., стер. – М.: КНОРУС, 2013. – 352 с.

***Аннотация.** Рассмотрены вопросы автоматизации ведения кадрового учета и учета заработной платы на предприятии, освещены проблемы автоматизации учета труда, охарактеризованы специализированные программные продукты. Проанализирована специфика ведения учета труда и заработной платы в конфигурации «1С: Зарплата и Управление персоналом 8.2». Также освещены особенности теоретических и практических аспектов применения компьютерных информационных систем в организации бухгалтерского учета выплат работникам. Исследованы основные принципы внедрения автоматизированной системы на предприятии.*

***Ключевые слова:** персонал, заработная плата, кадровый учет, проблемы ведения учета труда, программные продукты, информационная система, автоматизированная информационная технология, «1С: Зарплата и Управление персоналом 8.2».*